

MATS SJÖSTRAND

Director General al Administrației Naționale de Impozite – Riksskatteverket:

"ÎN CALITATE DE ȘEF AL ADMINISTRAȚIEI DE IMPOZITE, TREBUIE SĂ AM ÎNCREDEREA CETĂȚENILOR, INDIFERENT DE CE GUVERN SE AFLĂ LA PUTERE ȘI CETĂȚENII TREBUIE SĂ ȘTIE CĂ ADMINISTRAȚIA DE IMPOZITE LUCREAZĂ ÎNTOTDEAUNA DUPĂ LEGE!"

Silvia Constantinescu: Publicația noastră CURIERUL ROMÂNESC are o tradiție, care constă în aceea că persoana cu care am interviu să se prezinte ea însăși cititorilor mei. Fii amabil și povestește despre tine, despre meseria ta, despre familia ta, dacă vrei, despre interesele tale - despre ce citești, ce muzică îți place.

Vreau să am cât mai multe informații, deoarece scopul este să adun toate interviurile pe care le-am avut cu suedezi într-o carte anul acesta, sper eu, și care se va chema "Suedia - Oameni și idei", în românește, de la sine înțeles, pentru a da o imagine despre Suedia originarilor români din Suedia, dar și celor din România.

Mats Sjöstrand: Eu mă numesc Mats Sjöstrand, sunt director general al Administrației Naționale de Impozite din 1999. Sunt, după cum se vede din felul meu de a vorbi suedeza, născut în Scania (Skåne), în sudul Suediei. Sunt economist, economist diplomat, ca pregătire de bază. Am început să lucrez cu impozite deja în 1972, așa că sunt aici de peste 31 de ani. În acest domeniu se muncește foarte mult, dar există puțin loc și pentru alte interese.

Există, de exemplu, loc pentru literatură. Eu citesc destul de mult - am mereu cel puțin trei cărți în curs de citit pe noptieră.

S.C.: Eu am studii de bibliotecară în Suedia și am lucrat timp de 16 ani ca bibliotecară, așa că mă bucură asta. Care sunt ultimele trei cărți pe care le citești?

M.S.: Tocmai acum fac ceva în ordine inversă: am văzut mai înainte filmul despre Frida Kahlo, iar acum citesc cartea despre ea. Și, în același timp, citesc memoriile lui Kjell-Olof Feldt (1931-, economist, politician social-democrat suedez; n.t.), care stau ca o alternativă la aceasta, tocmai în acest moment.

S.C.: Ce combinație interesantă: artă cu economie!

M.S.: Ha, ha, chiar așa! Sunt căsătorit și am o fiică care tocmai a împlinit 23 de ani. Desigur că ea nu locuiește acasă cu noi, ci studiază juridică la Uppsala. Muzică, spuneați? Da, câte puțin din fiecare. Un timp am fost interesat de jazz, dar nu am avut timp.

S.C.: Mai este și altceva ce ai vrea să adaugi privind pasiunile tale, viziunea ta despre viitorul tău și despre ce ai vrea să faci peste zece ani?

M.S.: Peste zece ani s-ar putea spune că este destul de clar ce voi face: eu împlinesc 55 de ani anul acesta, așa că peste zece ani am 65 de ani, așa căci cred că atunci voi fi "retired" (pensionar, n.t.).

Un post ca cel pe care-l am eu îl ai pe o perioadă de șase ani, după care mai poți primi prelungire încă trei ani. Pe urmă, poți face altceva în ultimii ani care mai rămân. Așa că peste zece ani cred că va fi momentul să mă pensionezez.

Dar, o muncă ca aceasta, pe care o am acum, este fascinantă, deoarece noi lucrăm asupra întregului sector al societății: ne ocupăm de totul, de când se nasc oamenii, recensământ...

S.C.: Te gândești să-ți scrii memoriile când vei fi pensionar?

M.S.: Nu! Nu mă gândesc să fac așa ceva! Obişnuiesc să spun: "Lucrul acesta se va afla în memoriile pe care nu le voi scrie niciodată".

S.C.: De ce?

"Noi știm că cei mai mulți dintre suedezi sunt adepți ai faptului că ceea ce se hotărăște prin ordine democratică este OK."

Foto: Octavian Ciupitu / © CR.

M.S.: Există deja atâtea memorii scrise! Sunt chiar prea multe. Nu se va afla nimeni care să cumpere o carte de memorii ale unui birocrat încărunit.

S.C.: Eu consider că ar fi mult mai bine dacă s-ar cita memoriile, deoarece acestea prezintă întâmplări adevărate, decât să se citească "Vânătorii de mamuți", care nu are nici o bază științifică și care nu poate ajuta pe nimeni. Tu ai putea cel puțin să povestești despre munca ta, despre ultimii tăi ani la Administrația Națională de Impozite, instituție extrem de importantă în viața fiecărui suedez...

M.S.: Vom vedea cum va fi cu treaba aceasta. Eu nu cred cu adevărat în acest lucru. Eu obișnuiesc mereu să spun: "În memoriile pe care nu le voi scrie niciodată, se va afla și acest lucru".

S.C.: Aș vrea să povestești puțin cum s-a creat Administrația Națională de Impozite, despre istoria ei în Suedia.

M.S.: Impozite au existat timp de mulți ani, timp de secole, încă din antichitate, s-ar putea spune - closetele publice din Roma erau impozate. Dacă nu mergem prea mult înapoi în istorie în Suedia, acestea erau repartizate pe un număr de autorități și diferite nivele care încasau bani. La 1 ianuarie 1971, acum aproape 32 de ani, s-a creat Administrația Națională de Impozite. Pe atunci exista o autoritate care se ocupa de impozitul pe vin și alcool, exista una care de ocupa de evidenta populației, o alta care se ocupa de impozitele obișnuite. Pe urmă mai erau implicate și consiliile județene într-o ordine specială, având secții de impozite. Mai existau și autorități locale de impozite. Pe scurt, erau mulți cei care se ocupau de impozite în organizarea fiscală suedeză, erau multe părți amestecate în aceasta.

Ministrul de finanțe Gunnar Sträng (1906-92, ministru de finanțe 1955-76, n.tr.) a luat inițiativa ca să se adune într-o autoritate centrală un număr dintre aceste autorități, care au constituit Autoritatea Națională de Impozite (Riksskatteverket). Lucrul acesta s-a întâmplat la 1 ianuarie 1971. Primul lucru care s-a făcut a fost ca să se încerce să se lucreze în acest domeniu la fel în toată țara. Lucrului acesta i s-au consacrat primii 12 ani, dar nu s-a ajuns prea departe, deoarece în fiecare județ exista un prefect (landshövding, cuvânt cu cuvânt: căpetenie de țară, n.tr.) și un consiliu județean cu o secție de impozite, care făceau treaba cam diferit între ele. Pe urmă, în fiecare județ mai existau și o serie de autorități locale, care făceau și ele cam cum doreau. În anii '80 s-a reușit să fie ceva mai multă ordine și anume la secțiile de impozite ale consiliilor județene, autorități de sine stătătoare care au fost subordonate Autorității Naționale de Impozite.

În faza următoare am desființat autoritățile locale de impozite și le-am subordonat autorităților județene.

În faza care a urmat după aceasta, am grupat autoritățile pe regiuni și am ajuns la un număr de 10 autorități de impozite subordonate Autorității Naționale de Impozite.

Toate acestea, pentru a efectiviza și pentru ca oamenii din toată țara să fie tratați cât se poate de asemănător. Noi nu ne ocupăm doar de impozit, ci și de autoritățile de executori judecătorești, care au intrat la noi în 1973 și au fost reduse de la 86 la 10, deci am redus și aici numărul autorităților.